

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1084/4
Podgorica, 04.08.2016. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 46/10, 40/11, 53/11 i 06/13), člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. list RCG", br. 60/03 i "Sl. list CG", br. 73/10 i 32/11), postupajući po prigovoru gospodina Željka Ivanovića iz Podgorice (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1084 od 08.07.2016.g.), direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Odbija se, kao neosnovan, prigovor gospodina Željka Ivanovića, iz Podgorice, na rad privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o., emitera televizijskog programa „TV Pink M“ (zaveden pod brojem 02-1084 od 08.07.2016. godine).
2. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
3. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 08.07.2016. godine, Agenciji za elektronske medije dostavljen je prigovor gospodina Željka Ivanovića, iz Podgorice, na rad privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o. (u daljem tekstu: emiter), kao emitera televizijskog programa „TV Pink M“ (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1084 od 05.07.2016.g.).

Predmetni prigovor se odnosi na prilog emitovan 07. jula 2016. godine u okviru programa „TV Pink M“ u informativnoj emisiji „Minut, dva“ u 16:00, 17:00, 19:00, 20:00 i 21:00 časova, u kojem se kako navodi podnosilac prigovora „*dnevnik Vijesti kontekstualizacijom i vizuelizacijom priloga o dešavanjima u Zavodu za zapošljavanje CG diskvalifikuje i optužuje na način koji je višestruko problematičan sa stanovišta poštovanja principa novinarskog izvještavanja.*“ Podnosilac prigovora posebno ukazuje na dio predmetnog priloga koji glasi: „*Direktor ZZZ Rade Milošević postavljen je na tu funkciju kako bi fabrikovao afere i iveseljavao javnost sa takozvanim nevladinim organizacijama i takozvanim nezavisnim medijima, kazao je za Pink M poslanik DPS Zoran Jelić.*“ Podnosilac prigovora posebno ističe da ovaj dio govornog priloga „... *prat(e) slajdovi naslovnih i unutrašnji strana dnevnika Vijesti na kojima se zumiraju tekstovi o dešavanjima u ZZZ,*“ a zatim ukazuje na nastavak govornog dijela u kojem se kaže: „*Milošević je juče, kaže Jelić, napravio krivično djelo pakovanjem mejlova svojih zaposlenih vjerujući da će naići na neke pikanterije*“... U prigovoru se posebno ukazuje da se oba dijela priloga „*pokriva(ju) naslovnim i unutrašnjim stranam dnevnika Vijesti na kojim se zumiraju tekstovi o dešavanjima u Zavodu za zapošljavanje.*“

Emiter je, prema navodima podnosioca prigovora, prekršio Pravilnik o programskim standardima u elektronskim medijima („Službeni list CG“, br. 35/11 i 07/16, u daljem tekstu: Pravilnik) time što je:

- prekršio načelo objektivnosti (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivna način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja. Kada između elektronskog medija i pojedinaca i/ili organizacija postoji interesna povezanost, onda se ta povezanost u programu mora jasno naglasiti“), „*montažom slike i kontekstualizacijom izjave poslanika DPS Zorana Jelića*“, „*tendencioznim i smišljenim stavljanjem dnevnika Vijesti i TV Vijesti u kontekst navodnih organizovanih i neutemeljenih napada na poslanika DPS Zorana Jelića...tim prije, što poslanik Jelić u svojoj izjavi nigdje ne pominje dnevnik "Vijesti"*“. Podnosilac prigovora posebno ističe da iako „*dnevnik Vijesti nije jedini koji je izvještavao o*

temi dešavanja u ZZZ...”, „uredništvo TV Pink nije zumiralo ili ‘pokrilo’ prilog snimkom bilo koje NVO koje generalno pominje poslanik Jelić.” Po njegovom mišljenju „(i)z svega toga je jasna tendencija uredništva TV Pink M da smišljeno i neprofesionalno pošalju poruku gledaocima kako je dnevnik Vijesti propagandistički, čak zavjerenički!”.

- prekršio načelo nepristrasnosti (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla (zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i sl.), odnosno manipulacije slikom, tonom i i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog”);
- emitovao sadržaj kojim se „širi govor mržnje” (koji je prema čl. 4 Pravilnika definisan kao „svi oblici izražavanja kojima se podstiče, omogućava podsticanje ili širi mržnja ili diskriminacija po osnovu rase, etničke pripadnosti, boje kože, pola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosnog doba, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta ili polne orijentacije”). Takav stav temelji na ocjeni da „stalnim ponavljanjem teze i slanjem poruke da jedan medij djeluje kao dio šire zavjereničke grupe, da reketira i progoni ljude, daje pokrovitelj pojedinih partija, da svoje izvještavanje prilagođava političkim prohtjevima i slično, uredništvo Pink M TV svjesno pokušava nanijeti štetu ugledu i kredibilitetu konkurentskih medija kao što su TV Vijesti i portal i dnevnik Vijesti..”. Po njegovom tumačenju, s obzirom da se „takve formulacije pojavljuju u čitavom periodu od 13. juna do 05. jula, jasno je da se radi o tendenciji i smišljenoj kampanji protiv medijske grupe Vijesti i njenih osnivača”, te da time emiter „širi govor mržnje”. Podnosilac prigovora ovakav zaključak temelji na podacima da „se ista kampanja, zasnovana na istim lažima...” „sprovodi od strane TV Pink M posljednjih 3 godine.”
- prekršio načelo tačnosti (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „obaveza elektronskih medija da izvještavanje bude zasnovano na činjenicama, odnosno zabrana emitovanja vijesti i izvještaja za koje emiter zna ili je mogao znati da su neistiniti. Vijesti i izvještaji koji se ne mogu potvrditi, ili čija tačnost nije pouzdano utvrđena, mogu se emitovati samo ako se jasno naznači njihova nezvaničnost ili nepotvrđenost”), jer, po mišljenju podnosioca prigovora, „poslanik Jelić nigdje u izjavi nije pomenuo dnevnik Vijesti tako da je nejasna metoda ili profesionalni standard na osnovu kojeg je uredništvo TV Pink M zaključilo da se među mnoštvom medija i NVO koje su pratile slučaj ZZZ radi baš o dnevniku Vijesti!?”.
- prekršio pravilo druge strane (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao “obaveza elektronskih medija da kod izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste, svim stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način. Ovo načelo ne dozvoljava jednostrane napade na ličnosti, niti vođenje dugotrajnih ili ponavljanih kampanja u vezi sa pojedinim ličnostima, društvenim grupama ili institucijama, bez novih relevantnih podataka koji bi opravdali produženo ili ponovljeno izvještavanje o istoj pojavi, događaju, instituciji ili ličnosti”), jer, kao on ističe „(a)ko je već uredništvo TV Pink M u izjavi poslanika Jelića prepoznalo baš jedan medij, dnevnik Vijesti, onda je njihova obaveza bila da traže izjavu ili komentar odgovornih lica iz dnevnika Vijesti. Niko iz TV Pink M, ovim povodom nije kontaktirao odgovorne iz TV Vijesti”.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima i Pravilnika.

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije je izvršio uvid u snimke emitovanih spornih programskih sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 11.07.2016. godine (akt broj 02-1084/1 od 11.07.2016.god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 8 Zakona o opštem upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je emiteru

dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da, u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-1084/2 od 12.07.2016.god.).

Dana 20.07.2016.g. emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden pod br. 02-1084/3 od 20.07.2016.god.) u kojem potvrđuje da je 7. jula o.g., u okviru informativne emisije „Minut, dva“, emitovao „prilog o dešavanjima u Zavodu za zapošljavanje u kojem poslanik Zoran Jelić reaguje na krivičnu prijavu koju je protiv njega podnio direktor Zavoda Rade Milošević...“.

Nadalje, emiter se osvrnuo na pojedine navode iz prigovora:

- naglašavajući da „... nije mogao objaviti slike svih medije koji su se tom problematikom bavili. Kao ilustraciju (su) iskoristili dnevnik 'Vijesti' sa slikama tekstova koji se odnose na problematiku koja je predmet priloga...“
- ističući da su „mediji i tekstovi (prilozi) u njima javna stvar, koja se može slobodno koristiti u javnoj komunikaciji. Jer, prikazivanje fotografije teksta iz dnevnika 'Vijesti' ne predstavlja našu tvrdnju da je govornik mislio isključivo na taj list, već on služi kao vizuelna oznaka za sve medije koji su se tom temom bavili“.
- i ocijenio da u predmetnom prilogu nije bilo tendenciozne kontekstualizacije, što potkrepljuje stavom da je u praksi medija uobičajeno da se za „pokrivalice“ koriste slike koje ne moraju imati direktne veze sa temom, jer, po njegovom mišljenju, „pokrivalica može biti informacija, ali i ilustracija, ili tek način da se pokrije tekst spikera ili novinara i njihov izbor je stvar slobode medija.“
- podnosilac prigovora se nije obratio „sa zahtjevom da iskoristi pravo na ispravku i/ili odgovor u skladu sa članovima 26 do 35 Zakona o medijima“.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera, kao i uvida u snimak emitovanih sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

- Dana 29. juna 2016.g. u 16:00, 17:00, 19:00, 20:00 i 21:00 sat u okviru informativne emisije „Minut, dva“, emitovan je prilog u trajanju od 77 sekundi, sljedeće sadržine (transkript):

OFF 1: Direktor Zavoda za zapošljavanje Rade Milošević postavljen je na tu funkciju kako bi fabrikovao afere i uveseljavao javnost sa takozvanim nevladinim i nezavisnim medijima, kazao je za Televiziju Pink M poslanik DPS-a Zoran Jelić. Milošević je protiv njega podnio krivičnu prijavu, zbog navodne zloupotrebe službenog položaja u toj instituciji, što Jelić, kako kaže, sa prezirom odbacuje. Miloševića savjetuje da hitno podnese ostavku kako bi doprinio daljoj izgradnji povjerenja u izborni proces.

Ton-Zoran Jelić: Savjetujem da nađe neki manje zahtjevan posao, gdje će se moći radno iskazati, a da na čelo institucije dođu ljudi koji su sposobni, kredibilni i koji žele da nastave dalje da rade, prije svega da zapošljavaju, da sprovode razne programe i projekte koji su zacrtani, a ne da se bavi intrigama, da se bavi insinucijama, podvalama.

OFF 2: Milošević je juče, navodi Jelić, napravio krivično djelo hakovanjem mejlova svojih zaposlenih, jer je očekivao da će naići na neke pikanterije.

Ton-Zoran Jelić: Ovo nije prvi put da pravi krivično djelo, kao što je poznato javnosti, gospodin Milošević je više puta napravio krivična djela, u skladu sa Krivičnim zakonom Crne Gore, član 145 je priznao te krivice o čemu postoji validna dokumentacija.

- emitovani prilog predstavlja prenošenje reagovanja gospodina Jelića na javno izrečene optužbe na njegov rad i djelovanje u Zavodu za zapošljavanje.
- prilog sadrži dva snimka sa djelovima izjave g. Zorana Jelića i ne sadrže bilo kakav komentar ili stav emitera.

Govorni djelovi priloga (OOF1 i OFF2) pokriveni su kadrovima u kojima se nalaze lica o kojima je riječ u prilogu, zgrada Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i ranije objavljeni tekstovi u dnevnim novinama, među kojima i tekstovi objavljeni u dnevniku „Vijesti“.

- Izbor „pokrivalica“, kojima se ilustruje predmet informativnog sadržaja (izjava g. Zorana Jelića), kojima, po mišljenju podnosioca prigovora, autori priloga „žele smišljeno da pošalju

poruku gledaocima kako je dnevnik Vijesti propagandistički, čak i zavjernički", ne može se smatrati da je takva uređivačka intervencija (montaža, zumiranje) kojom je došlo do „favorizovanja jedne strana ili neistinitog predstavljanja predmeta informativnog sadržaja“. Naime, sloboda izbora „pokrivalica“ spada u domen uređivačke slobode i slobode izražavanja emitera, koji je, u ovom slučaju iste koristio kao ilustraciju govornog dijela priloga.

U kadrovima se pojavljuje logo dnevnog lista „Vijesti“, takođe se, više puta, na kratko, pojavljuje fotografija kompletne naslovne stranice dnevnog lista „Vijesti“. Prepoznatljivost nekog medija ne može se smatrati osnovom za navode da se radi o „*tendenciozn(om) i smišljen(om) stavljanj(u) dnevnika Vijesti i TV Vijesti u kontekst organizovanih i neutemeljenih napada na poslanika DPS Zorana Jelića*“, već se treba tumačiti u okviru prava medija da, u skladu sa svojom uređivačkom slobodom, odabere vizuelne ilustracije govornog dijela priloga.

- emitovani prilog ne sadrži elemente koji ukazuju na kršenje „načela nepristrasnosti“, koje obavezuje elektronski medij „da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara“. Treba imati u vidu da se u suštini načela nepristrasnosti nalazi obaveza emitera, da jasno razdvoji (posebno sopstvene) stavove, mišljenja ili komentare od činjenica koje saopštava. U predmetnom prilogu emiter ne iznosi svoj stav, komentar ili mišljenje već činjenični dio izvještavanja čine izjava g. Zorana Jelića. Emiter nije dao bilo kakav stav, mišljenje ili komentara, kojim bi lično uvjerenje ili mišljenje urednika i novinara diskriminatorno uticalo na način predstavljanja teme samog sadržaja (što je suprotno načelu nepristrasnosti).
- nijesu opravdani navodi podnosioca prigovora da je emitovanjem predmetnog priloga emiter širio govor mrženje, koje podnosilac vidi u „*staln(o)m ponavljanj(u) poruke da jedan medij djeluje kao dio šire zavjereničke grupe, da reketira i progona ljude, daje pokrovitelj pojedinih partija, da svoje izvještavanje prilagođava političkim prohtjevima i slično, uredništvo Pink M TV svjesno pokušava nanijeti štetu ugledu i kredibilitetu konkurentskih medija kao što su TV Vijesti i portal i dnevnik Vijesti*“. Ne može se govoriti da je emiter na bilo koji način podsticao, omogućavao podsticanje ili širenje mržnje ili diskriminacije protiv bilo koga, što je zabranjeno Zakonom o elektronskim medijima i Pravilnikom.
- prilog je baziran na javno datoj izjavi i ne sadrži bilo kakvu vijesti ili izvještaj za koje emiter zna ili je mogao znati da su neistiniti (načelo tačnosti).
- prilog ne predstavlja rezultat izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste, a u koji je involviran podnosilac prigovora. U prilogu nije riječ o raspravi, polemici i sl., niti se on bavi utvrđivanjem stavova različitih strana o konkretnom pitanju (čemu služi „pravilo druge strane“). Činjenica da je emiter, u okvirima svoje uređivačke slobode i uređivačke politike, za pokrivalice govornog dijela priloga iskoristio fotografije već objavljenih tekstova u medijima, pa i njihove naslovne stranice, nije opravdan prigovor podnosioca prigovora da je emiter prekršio pravilo druge strane jer nije tražio izjavu ili komentar predstavnika tih medija (pa ni dnevnog lista „Vijesti“, čiji je podnosilac prigovora predstavnik).

Saglasno navedenom, može se zaključiti da nije opravdan prigovor da je emiter prekršio načelo objektivnosti (nije bilo uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja), nepristrasnosti (mišljenje urednika i novinara nije diskriminatorno uticalo na način predstavljanja teme sadržaja), tačnosti (nije emitovao informacije za koje je znao ili mogao znati da su neistinite) ili pravila druge strane (emiter nije izvještavao o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob u koji je involviran podnosilac prigovora, odnosno da je na bilo koji način podsticao, omogućavao podsticanje ili širenje mržnje ili diskriminacije protiv bilo koga, što su sve standardi definisani članom 4 i propisani članom 8 Pravilnika.

Na osnovu navedenog, može se utvrditi da u spornom programskom sadržaju nije bilo širenja govora mržnje kao i da emiter nije prekršio član 8 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (načela objektivnosti, nepristrasnosti i tačnosti ili pravilo druge strane) i tačku 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-14 od 21.07.2011. godine kojim je propisano da je emiter odgovoran za sadržinu emitovanog programa.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije za elektronske medije je, saglasno čl. 152 i 196 Zakona o opštem upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog rješenja.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Pink M Company“ d.o.o.
- Željko Ivanović, podnosilac prigovora
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Arhiva

DIREKTOR
Abaz Džafić